

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Norges Forskningsråd
Postboks 564
1327 Lysaker

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

14/8259 -

30.01.2017

Statsbudsjettet 2017 – Tildelingsbrev nr. 1 fra Utenriksdepartementet

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2016-2017) og budsjett for 2016 som Stortinget behandlet og vedtok 20.12.2016.

Utenriksdepartementet stiller i dette tildelingsbrevet 111 915 000 kroner til rådighet for Norges forskningsråd for 2017.

Vi viser i tillegg til tildelingsbrevet som Kunnskapsdepartementet (KD) sender som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd
Regjeringen har vedtatt følgende mål for Norges forskningsråds virksomhet:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning.

Det vises til punkt 2 og 3 i tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for nærmere omtale av Regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og av Forskningsrådets mål.

Utover det som er omtalt i dette brevet, stiller departementet gjennom Financial Mechanism Office (FMO) i Brussel midler til rådighet for Forskningsrådet for

gjennomføring av bilaterale program om forskningssamarbeid finansiert av EØS-midler. Forskningsrådet er programpartner (Donor Programme Partner) for norsk forskningssamarbeid med Estland, Latvia, Polen, Romania, Den tsjekkiske republikken og Ungarn fram til programavslutningen i 2017. Forskningsrådets rolle og oppgaver som programpartner fremgår av rammeavtalen mellom FMO og Forskningsrådet.

Det vises også til eget tildelingsbrev fra Norad til Forskningsrådet, som vil gi føringer for operasjonalisering av NORGLOBAL-2, GLOBVAC og VISJON 2030. Når det gjelder programmet SANCOOP, dekkes dette gjennom direkte samarbeid mellom ambassaden i Pretoria og Forskningsrådet.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Utenriksdepartementet

Utenriksdepartementets tildelinger til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer. Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet er også relevant for enkelte av programmene.

Utenriksdepartementet har et sektoransvar for utviklingsforskning og investerer også i forskning av relevans for utenrikspolitikken. Investeringene skal styrke forskning som bidrar til kunnskap om og innsikt i globale utfordringer og gir bærekraftige løsninger i utviklingsland, knyttet til den globale innsatsen for å nå FN's bærekraftsmål. Det forventes at forskningen er utfordringsbasert og konsentreres om geografiske og tematiske områder som er særlig relevante for norsk utenriks- og utviklingspolitikk.

Dette inkluderer blant annet nordområdene, Arktis og Russland, miljøvennlig teknologi, europaforskning og prioritert tematikk innenfor utviklingsforskning, ref pkt 3. Departementets investeringer i forskning skal bidra til en offentlig sektor som utnytter forskning i fornyelsesarbeidet innenfor sine sektorer.

2.2 Styringsinformasjon

Vi viser til KDs etatsstyringsbrev punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2016

For 2016 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Aktivitet, periode, referanser	Budsjett kap.post	Flerårig ramme	Tildeling 2017
Forsknings- og kompetansesenter for petroleumsvirksomhet i nordområdene og Arktis, 2013-2018 (PETROSENTER) (UD-ref. NOR-13/0019)	118.70	25 000 000	5 000 000
Program for Russland og Nordområda/Arktis (NORRUSS) <ul style="list-style-type: none"> Ny produksjonsteknologi (innovasjonsprosjekt), 2015-2018 (UD-ref. RER-15/0012) Russisk politikk for de arktiske områdene 2015-2018 (UDref. RER-15/0013) 	118.70	10 000 000	2 500 000
DEMOSAM 2000, program for utvikling av energieffektiv og miljøvennlig teknologi på norsk sokkel 2015-2017 (UD-ref. NOR 15/0055)	118.70	45 000 000	15 000 000
Program for samfunnsvitenskapelig forskning knyttet til petroleumssektoren (PETROSAM 2), 2013-2018, som f.o.m. 2017 er en aktivitet innen rammen av forskningsprogrammet PETROMAKS 2. (UD-ref. NOR-13/0111)	118.70	15 000 000	2 500 000
Europa i endring, 2013-2017 (UD-ref. NOR-13/0018)	100.71	25 860 000	5 715 000
Forskning på europeisk klima- og energipolitikk (UD-ref 16/2705)	100.71		5 000 000
India-programmet, 2010-2019 (UD-ref. IND-10/0027)	165.70	200 000 000	20 000 000
Kina-programmet, 2009-2017 (UD-ref. CHN-09/020)	165.70	180 000 000	20 000 000
Latin-Amerika-programmet, 2009-2017 (UD-ref. GLO-09/348)	165.70	165 000 000	20 000 000
India: Samarbeid med Forskningsrådet 2011-2017 (UD-ref. IND-11/044)	165.71	44 000 000	1 200 000
India: Samarbeid med Forskningsrådet 2017-2021 (UD-ref. IND-15/0007)	165.71	100 000 000	12 500 000
Totalt			111 915 000

Midlene utbetales i to terminer, tentativt i mai og september. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler som følge av for eksempel forsinkelser i programoppstart. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med departementet. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet. Tildelingen skal kun brukes på tiltak som kan godkjennes som ODA i henhold til OECD/DAC.

3.1 Budsjettmessige føringer og aktivitetskrav

Forsknings- og kompetansesenter for petroleumsvirksomhet i nordområdene og Arktis (PETROSENTER)

Det er opprettet et senter for forskning om utfordringene for petroleumsvirksomhet i arktiske strøk. Formålet er å bygge opp et forskningsmiljø av høy kvalitet som er relevant for oljenæringen i nord og i arktiske strøk.

Norges forskningsråd skal evaluere senteret i 2017. Evalueringen vil danne grunnlag for vurdering om Utenriksdepartementets tildeling skal videreføres for ytterligere tre år.

Program for Russland og Nordområdene/Arktis (NORRUSS)

1. Ny produksjonsteknologi (innovasjonsprosjekt)

Formålet med aktiviteten er å utvikle ny teknologi og øke markedsmuligheter i sektorer som i tiden framover vil stå sentralt i den økonomiske utviklingen i nord. Utvalgte sektorer er maritim teknologi, industriproduksjon, arktisk teknologi, energiøkonomisering og fornybar energi, reiseliv, mineraler, og infrastruktur. Ordningen skal rettes mot grensekryssende samarbeid med bedrifter og organisasjoner i våre naboland i nord: Finland, Russland og Sverige.

2. Russisk politikk for de arktiske områdene (forskningsprosjekt)

Formålet med aktiviteten er å støtte forskning om russisk sikkerhetspolitikk i Arktis, og om Russlands økonomiske planer og aktivitet i Arktis. Kunnskap om Russland som arktisk aktør er særdeles viktig, spesielt i det nye sikkerhetspolitiske bildet i Europa. Prioritet skal gis prosjekter med internasjonale samarbeidspartnere som kan bidra med nye innfallsvinkler til temaene.

DEMO 2000 - Program for utvikling av energieffektiv og miljøvennlig teknologi på norsk sokkel

Aktiviteten har som formål å kvalifisere/pilotere ny teknologi som vil bidra til å redusere kostnader, øke effektiviteten og forbedre ytelse på norsk sokkel. Støtten skal gå til en utlysning som skal rettes mot prosjekter hvor formålet er utvikling av teknologi egnet for nordlige farvann og områder, spesielt teknologi som bidrar til mer energieffektiv og miljøvennlig teknologi, som er viktig for utvikling av felt i nordområdene.

Samfunnsvitenskapelig forskning knyttet til petroleumssektoren (PETROSAM2)

PETROSAM2 følger opp flere av satsingsområdene for tilskuddsordningen Barents 2020 (nå Arktis 2030), inkludert målsetningen om å medvirke til å opprette arenaer for samarbeid mellom norske og utenlandske kompetansemiljø på nordområderelevante fagfelt, jf. Prop. 1 S (2012-2013). Prosjekter som får støtte, skal være nordområderelevante, og tildelingen skal fungere som såkornsmidler. Departementet ber om å bli holdt orientert om prosjektene som får midler fra Arktis 2030, og ønsker samarbeid om profilering av resultatene fra prosjektene. PETROSAM 2 er f.o.m. 2017 en aktivitet innen rammen av forskningsprogrammet PETROMAKS.

Europa i endring 2013-2017

Utenriksdepartementet ønsker med sin støtte til Forskningsrådets program Europa i endring å fremme europarelatert forskning av høy kvalitet som gir ny innsikt og styrker

kunnskapsgrunnlaget for politisk handling. Kriteriene for tildelingen er nærmere presisert i utlysningstekstene fra 2012 og 2013, som baserer seg på dokumentet «Faglig og tematisk grunnlag».

Forskning på europeisk klima- og energipolitikk

Det vises til tillegg til tildelingsbrev fra UD datert 20.06.2016 vedrørende dette prosjektet, som videreføres i 2017. Midlene går til europarelatert forskning skal gi ny innsikt som styrker kunnskapsgrunnlaget for politisk handling. Midlene for 2017 kan brukes til å støtte allerede mottatte søknader som kom inn ved utlysning i 2016 eller lyses ut på nytt av Forskningsrådet innenfor aktuelle programmer.

India-programmet

India-programmet (Indnor) ble evaluert i slutten av 2015, og en av hovedkonklusjonene var at det fungerer godt og er på god vei mot å nå oppsatte mål. Programmet anbefales derfor videreført. Hovedformålet er å fremme norsk forskning om India samt forskningssamarbeid mellom Norge og India i tråd med India-strategien fra 2009, Panoramastrategien fra 2015 og Forskningsrådets veikart for India-samarbeid. Dette betyr særlig satsing på forskning og forskningssamarbeid om klima-, miljø- og energispørsmål, om økonomiske spørsmål så vel som om generelle samfunnsspørsmål. En god kobling mellom forskning, utdanning og innovasjon/næringsliv er viktig, og i tråd med anbefalingene fra evalueringen bes det om at dette prioriteres høyere i den kommende perioden.

Kina-programmet

Kina-programmet (Chinor) bygger på en avtale mellom Norad og Forskningsrådet fra 2008, og har siste utbetalinger i 2017. Programmet skal styrke forskning om utvikling og fattigdomsreduksjon og gi økt kunnskap om Kina i Norge. Prioriterte temaer er klima, miljø, klimateknologi og velferd. Søknader skal utvikles i fellesskap mellom norske forskere og samarbeidspartnere i Kina. Dialog om videreføring av programmet med visse justeringer etter 2017 er iverksatt.

Som en midlertidig løsning er stipendordningen mellom Norge og Kina, basert på kulturavtalen fra 1963, blitt dekket at Chinor med omlag 2 mill. kroner årlig. Forskningsrådet bes videreføre ordningen (i tråd med tidligere praksis) også for 2017/2018. Eventuell videreføring og en mer permanent finansiering av ordningen utover den kommende perioden, er til evaluering.

Latin-Amerika-programmet

Hovedmålet med programmet er å styrke kunnskapen om Latin-Amerika i Norge ved å støtte forskning av høy kvalitet, som produserer kunnskap som har relevans for utvikling, fattigdomsreduksjon og god forvaltning av naturressurser. Målsetningen skal nås ved å forbedre kvaliteten og levedyktigheten til norske forskningsmiljøer som jobber med latinamerikanske spørsmål. Programmet skal også støtte samarbeid mellom norske og latinamerikanske forskningsmiljøer og slik øke

internasjonaliseringen av norsk forskning på Latin-Amerika. Programmet skal også medvirke til gjennomføring av Regjeringens Brasil-strategi fra 2011. Programmet skal støtte forskningsprosjekter relatert til Latin-Amerika og innenfor fem brede temaer som omfatter samfunnsmessige, kulturelle og historiske aspekter ved utviklingen i regionen, gi støtte til Latin-Amerika-forskningsnettverket NorLARNet og formidle forskningsresultater til offentligheten, og legge til rette for økt samarbeid mellom forskere i nord og latinamerikanske fagmiljøer i andre forskningsprogrammer i Forskningsrådet og EU.

Programmet har sin siste utbetaling i 2017. Første utbetaling til programmet kom i 2008, og gir programmet en total ramme på 175 millioner kroner i tiårsperioden 2008-2017. Den første utbetalingen er ikke omfattet av gjeldende PTA-avtale, som også fremgår av tabellen i dette tildelingbrevet.

4 Oppdrag fra departementet

Utenriksdepartementet vurderer å videreføre og styrke europaforskningen som i dag består av to programmer, *Europa i endring 2013-2017* og *Forskning på europeisk klima- og energipolitikk*, som ett program fra 2018, og ønsker i den forbindelse råd og praktisk tilrettelegging fra Forskningsrådet.

Norges forskningsråd skal evaluere Petrosenteret i 2017. Evalueringen vil danne grunnlag for vurdering om Utenriksdepartementets tildeling skal videreføres for ytterligere tre år. Utenriksdepartementet vil komme tilbake med oppdrag i 2017 knyttet til departementets sektoransvar dersom budsjettsituasjonen tillater det.

5 Krav til rapportering

Utenriksdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i pkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapporter.

6 Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde et styringsmøte våren 2017 med utgangspunkt i årsrapport 2016, Forskningsrådets vedtatte budsjett 2017, samt Forskningsrådets budsjettforslag for 2018. Det vil videre bli avholdt et styringsmøte på høsten. Departementet vil komme tilbake til dagsorden og dato for møtene på et senere tidspunkt.

Med vennlig hilsen

Christian Syse
Assisterende utenriksråd

Svein Bæra
Fagdirektør for forskning